

Kapcsolat

A HEVES MEGYEI KÖNYVTÁROSOK LAPJA

ALAPÍTVÁ: 1999. • XXIX. ÉVF. 3-4. SZÁM • 2020. TÉL

Tábor a könyvtárban
Különszám

ISSN 1416 3535

 EGER

BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR
HEVESTÉKA

KAPCSOLAT

Kiadja a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár
3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.

Fax: (+36 36) 516-596

Tel.: (+36 36) 516-632

<http://brody.iif.hu>

A kiadásért felel: Tözsér Istvánné igazgató
ISSN 1416 3535

A borítókép Makláron, a hátsó borító fotói Tarnamérán készültek.

Összeállította: Szabó Eszter ▪ szeszter@brody.iif.hu
Szerkesztők:

Farkas Márta ▪ fmarta@brody.iif.hu

Pádár-Deák Krisztina ▪ deakriszta@brody.iif.hu

Kulcsár Kitti ▪ kkitti@brody.iif.hu

Tömösközi Péter ▪ tomoskozi.peter@brody.iif.hu

HEVESTÉKA Hálózati csoport

Tel.: (+36 36) 517-576

Megjelenik: félévente ▪ Készült 180 példányban

„Nyugaton, keleten vörös az ég alja. Régről nem kelepel kéményen a gólya...”

Kányádi Sándor *November* című versének soraival lassan már a közeledő telet köszöntjük könyvtárainkban. Novembertől egész életmódunk megváltozik, hiszen fel kell készítenünk magunkat az évszaktól való váltásra. Ősszel több a feladat munkában, családban, egészségünk megőrzésében egyaránt. Megterhelés ez testi-lelki szempontból is, melyre fokozottan fel kell készítenünk magunkat, szervezetünket. A korai kelés, rendszertelenebb táplálkozás, rohanós hétköznapok, bővülő feladatok, a betakarítás, a teendőink bővülése, a tél közeledte, a hűvösebb, szelesebb napok jelentenek fokozott kihívásokat. A könyvtárak számos izgalmas olvasnivalót kínálnak a hosszabbodó téli estékre, programjaik pihentető, kulturált kikapcsolódásra adnak lehetőséget. Nincs ez másképpen most sem, a járványveszéllyel körül övezve. Sokféle szakirodalommal, adatbázisainkkal előkészültünk a szeptemberi tanévkezdésre, köszöntöttük könyvtárunkban az iskolát kezdő pedagógusokat, diákokat és családtagjaikat.

Igaz, novembertől nem látogathatók könyvtáraink, de ki-ki online programokkal, közösségi oldalakon tartja a kapcsolatot könyvtára olvasóival, könyvajánlókkal, könyvcsoportok összeállításával próbál kedveskedni az irodalomkedvelőknek.

A megyei könyvtárból kitekintve Heves megyére, a nyári hónapok tartalmasan teltek el mind a városok, mind a kisebb települések könyvtáraiban. Megyei könyvtárként folyamatosan tartottuk a kapcsolatot megyében dolgozó kollégáinkkal, akik a járvány első hulláma után legalább olyan szív-

vel-lélekkel várták a könyvtárlátogatókat, mint amilyen türelmetlenül a városok, falvak lakói, hogy friss olvasnivalóhoz jussanak. A pandémia szüneteiben a legkisebb helységekbe kéthetente érkezett a megyei könyvtár könyvtárbusza, amely friss olvasnivalóval „újrátöltve” október végéig járta a megye 23 kistélepülését, 14 tonna irodalommal könyves kalandra invitálva a falvak lakóit.

Örömmel számolunk be arról is, hogy támogatásunkkal idén nyáron - 30 Heves megyei településen - egyhetes könyvtári táborok valósultak meg, mintegy 650 gyermek részvételével, nagy sikerrel, teli örömeikkel, ezerféle élménnyel. Az ötletet a kényszer és a járványhelyzet hívta életre, hiszen a karantén ideje alatt számtalan könyvtári program maradt el. Ezek a táborok lehetőséget adtak a gyerekek számára olyan szabadidős programok megvalósítására, amelyek a könyv, az olvasás szeretetére nevelnek, helyi kulturális értékeket közvetítenek, és olyan maradandó élményeket adtak, amire csak egy tábor képes.

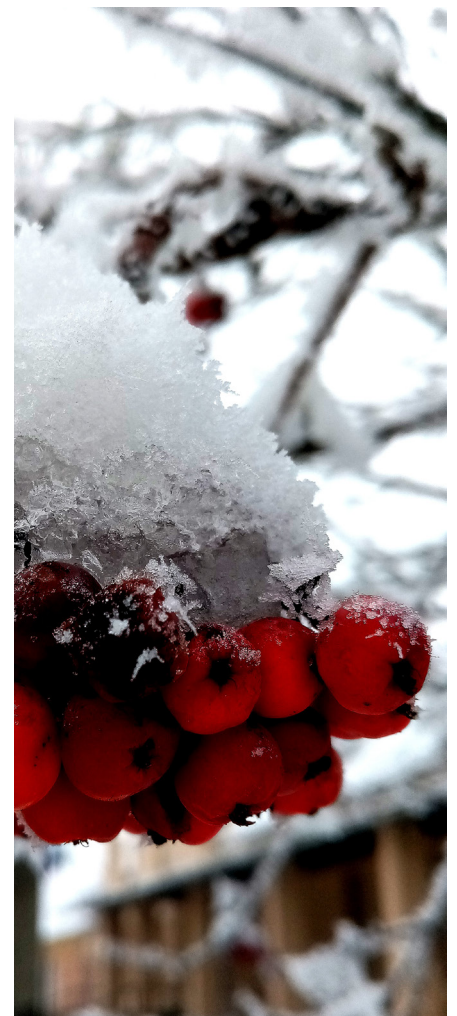
Mi már előre tekintünk, a jövő nyárra készülve arra számítunk, hogy még több településen kapnak kedvet munkatársaink a könyvtári táborok szervezéséhez.

Az aldebrői könyvtárból kapott sorok megerősítenek bennünket, könyvtárosokat abban, hogy a család, és az iskola után a könyvtár és a könyvtáros is felelős azért, hogy a felnövekvő nemzedékek hasznos és élményekben gazdag útravalót kapjanak.

„Talán közhely, de a mai gyerekeket (főleg a tinédzser kor előszobájában lévő lányokat) nagyon nehéz

megfogni, sokszor zsigerből tiltakoznak, és embert próbáló feladat hosszabb időre lekötni a figyelmüket. Mérföldes módon ki vannak éhezve a figyelemre, arra, hogy elmondhassák saját történeteiket és meghallgassák a mieinket - a meséket, amik utat mutathatnak a 21. század zavaros, nyakatekert útvesztőjében.”

Farkas Márta
szervezési igazgatóhelyettes

Motiváció

Mindazoknak, akik könyvtári tábort szeretnének szervezni

„Nagy örömkre szolgált, hogy megszervezhettük a nyári napközis tábort. Évek óta gondolkodtunk rajta, hogy nekifussunk ennek a feladatnak, de valami miatt mindig elhalasztottuk. Idén azonban a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár motivációja sikeres volt és belevágtunk.”

Visznek, Guba Bernadett

Nagyréde

Egy nap e-mail érkezik a Bródy Sándor Könyvtártól, miszerint ismét lehetőség van támogatást kérni könyvtári táborok szervezésére. Kétszer is elolvasod. Kissé megszedülsz, előnt a hideg és meleg veríték. Belevágjak vagy ne? Néhány álmatlan éjszaka és néhány egyeztetés után megszületik az elhatározás. Előkaparod a Bródy által összeállított tábori kisokost. Átpörgeted egyszer, kétszer, sokszor. Meggyőződ magad, hogy igen, képes vagy rá. Belevágsz...

„Csodálatos hetet töltöttünk el a gyerekekkel. Mindenki remekül érezte magát a hét folyamán. Kedd kivételével minden nap volt olyan táborozó gyermek, aki könyvet kölcsönzött a könyvtárból. Hálásan köszönjük az igazgató asszonynak ezt a lehetőséget és a sok segítséget!!!!”

Adács, Kollárné Magyar Éva

Szeretnénk, ha ez az általunk vizualizált kép minél több helyen megvalósulna, ezért is készült el ez a kis kézikönyv. Mi is hívta életre?

A koronavírus első hulláma után, 2020 nyarán – visszatérve a karantén elszigetelt magányából – rengeteg kihívással kerültünk szembe. Az egyik legfontosabb az volt, hogy hogyan tudjuk az elmaradt programjainkat, az igazi közösségi élményeket nyújtó foglalkozásainkat pótolni.

Ekkor pattant ki Tózsér Istvánné, a megyei könyvtár igazgatónőjének fejéből a nagyszerű ötlet, hogy koordinálásunkkal a kistelepülések könyvtárai szervezzenek nyári könyvtári tábort, enyhítve a karantén okozta „káros mellékhatásokat”. A gondolatot tett követte, a módszertan csapata összeállította a feltételeket, közzétette a felhívást és a Hevestéka könyvtárai közül végül is harmincan vállalkoztak erre a kalandra.

Kalandnak lehet nevezni, hiszen legtöbbször először szerveztek több

napos tábort, és bátran kijelenthető, hogy együtt tanultuk, és tapasztaltuk meg a szervezés, lebonyolítás más jellegű kihívásait. A táborok lezárását követő záró workshopunk végső és tömör konklúziója az alábbi két mondatban foglalható össze:

1. Tábort szervezni és lebonyolítani a világ legnehezebb dolga.

2. Tábort szervezni és lebonyolítani a világ legnagyobb élménye.

Amennyiben ezt a két kijelentést össze tudjuk fésülni magunkban, akkor nyert ügyünk van, bátran neki lehet fogni a táboroztatásnak. Egy kis magyarázatot azért mindenképp fűznék mindkét állításhoz.

Nehéz, hiszen nagyrészt ismeretlen kisgyermekek lettek a gondjainkra bízva, akikért öt napon keresztül felelősséget kellett vállalnunk. Reggeltől, estig. Nyafognak, veszekednek, szaladgálnak, hiányzik az anyukájuk, elveszítik a pulcsijukat, a vizes flaskájukat, a táskájukat. Megcsípi őket a darázs, elesnek, belázasodnak. Viszont, hirtelen minimum húsz gyerkőc anyukája, pótmamája, tanítója, könyvtárosai lehetünk. Akik végig csillogó szemmel csüngenek rajtunk, és ha szívünk-lelkünk bele tesszük a dologba, egy életre szerethetünk magunknak rajongókat, olvasókat, könyvtárlátogatókat, kis barátokat. Hihetetlen élmény, hogy végre nemcsak 1-2 órára kapjuk meg a lurkókat, hanem egész hétre.

Itt a lehetőség, hogy az elmúlt években felcsipegetett, megtanult jó gyakorlatokat bevethessük, játszassunk, mesélhessünk, csavarogjunk, amennyit csak bírunk.

Ez a kisokos arra hivatott, hogy a minél részletesebb útmutatóval, ötlettel felvértezve induljunk el a közös kalandra, amelynek neve:

KÖNYVTÁRI TÁBOR

Az első lépés - még mielőtt elragadna bennünket a szervezési hév - a fenntartóval való egyeztetés, ahol tájékozott a polgármestert és a jegyzőt, hogy szeretnél egy könyvtári tábort szervezni, amihez a Bródy Sándor Könyvtár anyagi és szakmai támogatást tud nyújtani. Mielőtt a konkrét szervezéshez fognál, legfontosabb az anyagi erőforrások áttekintése, hiszen ez alapján tudjuk a szakmai programot, és a költségvetést is összeállítani.

1. A tábor céljának meghatározása, a korosztály kiválasztása

Fontos végig gondolni, hogy milyen célból szervezzük a tábort? Mit akarunk elérni a tábor megvalósulásával, a tábor lakóival?

Mi is lehet egy könyvtári tábor célja?

- A településen élő gyerekek számára olyan programsorozat összeállítása, amely a közösségi élményszerzésen túl információkat, ismereteket közvetít.

- Lehetőséget biztosítani, hogy az egy településen élő gyermekek jobban megismerhessék egymást, kötődésük elmélyüljön úgy a településük, mint egymás iránt.

- A lakóhely és a közvetlen környezet alaposabb megismerése kirándulásokon, helyismereti játékokon keresztül.

- Olvasásnépszerűsítő könyvtári programokon keresztül a kommunikációs készség, a digitális, szociális kompetenciák fejlesztése.

- A könyvtár szolgáltatásainak megismerése, és igénybevétele, hogy a résztvevő gyerekek visszatérő használói legyenek könyvtárunknak.

Milyen korosztálynak tervezzük a tábort?

A célmeghatározás és a korosztály kérdése szorosan összefügg, ezt jó az elején letisztázni. Egy kis településen általában vegyes a jelentkezők életkora, de természetesen mi határozzuk meg, hogy milyen korosztálynak szervezzük táborunkat. Amennyiben különböző életkorú gyerekeket várunk, körültekintőnek kell lennünk, hogy mindenki számára egyformán élménydús legyen a tábor.

Sok jelentkező esetén el lehet gondolkodni, hogy két turnust szervezünk, esetlegesen szétválasztva a fiatalabb és idősebb gyerekeket.

Tarnaszentmária

„A legkisebb 1,5 éves volt a legnagyobb 10 éves. A legnagyobb kihívás az volt, hogy hogyan tudjunk egyszerre megfelelő programot biztosítani mindegyik korosztálynak és az esetenként felmerülő igényeket le tudjuk reagálni. Szerencsére önkéntes szülők és egy nyugdíjas óvónő volt a segítségünkre.”

Tarnaszentmária, Török-Barócsi Anikó

2. Igényfelmérés elkészítése

Az igényfelmérés során konkrét, tömör, mindenkire könnyen eljutó üzeneteket kell továbbítanunk táborunkról. Természetesen nem kötelező az igényfelmérés, de segítségül szolgálhat a szervezésnél. Érdemes felvenni a kapcsolatot a közoktatási intézményekkel, és a célcsoport pedagógusaihoz eljuttatni az igényfelmérőt, hogy még a nyári szünet előtt tudjunk tájékozódni a létszámról.

Nagyon jó volt megtapasztalni, hogy a gyermekek mennyire jól érzik magukat a könyvtárban, szívesen jönnek és töltenek el kellemes órákat ezen a közösségi helyen. Egyre ügyesebben tájékozódnak a polcok között, ismerik a szabályokat. Nincs olyan alkalom, amikor ne könyvekkel a hónuk alatt távoznának."

Domoszló, Szarvas Angelika

Domoszló

3. Lehetséges partnerek megkeresése

A tábor sikerének egyik záloga, hogy minél több támogató partnert találjunk táborunkhoz, ezzel is jelentősen megkönnyítve dolgunkat.

Kik lehetnek a lehetséges partnerek?

Polgármesteri hivatal, közoktatási és közművelődési intézmények, civil szervezetek, vállalkozások, hagyományőrző csoportok, magánszemélyek, előadók. Gondoljuk alaposan át, hogy kit milyen minőségben tudunk bevonni a közös munkába! Ki tud a helyszín, eszközök, anyagi javak biztosításával segíteni? Ki tud szponzori minőségben támogatni bennünket? Ezt is jó látni rögtön az elején, hiszen a későbbi költségvetést ehhez mérten fogjuk összeállítani. Mérjük fel, ki tudna foglalkozást tartani, besegíteni a felügyeletbe, közreműködni az étkezések lebonyolításában?

Jó ötlet a helyi vagy környékbeli kézművesek, képzőművészek „fel-

kutatása”. Közösségépítő programként tervezhetünk lelkes nyugdíjas pedagógusokkal, szülőkkel, az idősek klubjával közös sütés-főzést. Érdemes már a szervezés elején minden támogatót meghívni a későbbi táborzáró buliba, szalonnasütésre, kiállítás megnyitóra.

4. Helyszínek kiválasztása, étkezés megtervezése

Elsődleges helyszín természetesen a könyvtár legyen és annak közvetlen környezete. Vegyük át, hogy ezen kívül milyen lehetséges helyszínek jöhetnek számításba. Játzóterek, tornapálya, parkok stb. Tartsunk helyszíni szemlét, hogy le van-e vágva a fű, vannak-e hibás, balesetveszélyes játékszerek. Egyeztessünk a fenntartóval, nehogy épp a tábor időpontjára időzítsék a játszótér karbantartását vagy a konyha festését.

Mérjük fel településünk értékeit, műemlékeit. Mihez tudunk szervezni egy-egy tematikus játékot, vetélkedőt? Kincskeresés a templomban, kastélyban? Állatokkal való ismerkedés egy közeli tanyán? Mesebarlang egy borospincében?

Mari néni portáján kemencében sütés?

Fixáljuk le, hol zajlik majd az étkezés? Ez bizony sarkalatos pont. Amennyiben működik konyha a településen, és a gyerekeknek tudják biztosítani a megfelelő körülményeket, ez a legjobb megoldás. Reggeli és uzsonna történhet a könyvtárban, udvaron, de itt is teremtjük meg a feltételeket a kulturált étkezéshez. Legyen pár segítőtő kéz, aki megteríti, szörpöt készít, kenyeret ken, ha kell, elmosogat. Ez az időpont arra is megfelelő, hogy megbeszélhetjük a napi programot, a terveinket, beszélgethetünk az elmúlt nap élményeiről, eseményeiről.

Készüljete fel rá, hogy a gyerekek mindig éhesek lesznek. Mindig. Ebéd után fél órával már azt fogják kérdezni, mikor lesz az uzsi? Legyen mindig tartalék zsíros, lekváros bödön készenléten köztes étkezésekhez. Nyugodtan lehet mondani a szülőknél is, hogy nyár lévén, amennyiben túl sok gyümölcs terem a kertben, a felesleget fel lehet ajánlani a táborlakóknak.

5. A tábor bejelentése

Amennyiben megfogalmazódik bennünk, hogy tábort szeretnénk szervezni, ezt azonnal jelezzük a település vezetése felé (Községi Önkormányzat), aki megteszi a bejelentési kötelezettségeit pl. az ÁNTSZ felé.

Érdemes szólni a háziornosnak és a védőnőnek is, illetve mindig legyen kéznél elsősegélydoboz, melynek szabályos feltöltéséhez kérjük egy egészségügyi dolgozó/gyógyszertáros segítségét.

6. Részletes tábori forgatókönyv összeállítása

Természetesen a forgatókönyv összeállításánál is a legfontosabb szempont a gyerekek életkora és az előzetes felmérés alapján a jelentkező lányok, fiúk aránya. Fontos kérdés, hogy hányan is fogjuk vezetni a tábort, illetve a hét folyamán hány fő segítségére számíthatunk. Tapasztalataink szerint egy felnőtt 10 gyereket tud az ellenőrzése alatt tartani. Amennyiben a tábor létszáma 20 fő körül lesz,

egyedül semmiképp nem szabad belevágni.

A két táborvezető mellett szükségünk lesz segítőkre is, minimum két személyre. Érdemes tájékozódni a településeken, hogy vannak-e önkéntesek, közösségi szolgálatosok, illetve a hivatalban alkalmaznak-e nyári munkára fiatalokat, akik a tábori munkába bevonhatók.

A program összeállításánál ügyeljünk arra, hogy mindig délelőtt legyen a „szakmaibb” program, és amennyiben van konkrét tematika, a délelőtti programok ennek megfelelően kapcsolódjanak egymáshoz. Amennyiben egy könyv, történet vagy mese köré épül a tábor, foglalkozunk minden nap a témával, és a tábor utolsó napján teljesedjen ki a dolog pl. egy báb- vagy színházi előadásban, amit a szülőknek, a falu lakosainak is be lehet mutatni. Abban az esetben, ha kézműves vagy helytörténeti, helyismereti téma van a középpontban, az egész heti alkotásokból, gyűjtésekből lehet egy szép kiállítást rendezni.

Ha a gyerekek már az első napon tudják, hogy a pénteki napon miben

fog a tábori tevékenységük kiteljesedni, minden bizonnyal motiváltabbak lesznek az egész hét során. Minden napra készítsünk részletes forgatókönyvet a tábor kezdete előtt, sokkal nyugodtabban fogunk úgy nekiindulni a hétnek, ha a nap minden órájára vannak A és akár B terveink is.

A programok összeállítása után nézzük át, hogy milyen külső vendéget, előadót, közreműködőt szeretnénk meghívni. Vegyük fel velük a kapcsolatot, vagy a megyei könyvtárral, tájékozódjunk a költségekről, ráérnek-e az előadók a tábor ideje alatt.

„Úgy érzem, rendkívül sikeres, szépen strukturált tábort (a zsebemben minden reggel ott lapult egy lista, hogy miket csinálunk a nap folyamán; mindig felírtam tartalék programelemet is, hogy ha valamelyik nem válik be, akkor azonnal tudjak váltani) sikerült szervezni. Nagyon jók a visszajelzések a szülők, hozzátartozók részéről. Nekünk meg öröm volt megélni a gyermekek, a résztvevők elégedettségét!” **Ostoros, Suba Hajnal**

Nagyréde

Motiválás

Az elején találjuk ki, hogy mivel tudjuk a gyerekeket rávenni arra, hogy aktívan vegyenek részt a programokon, a kézműves foglalkozásokon. Az alkotó tevékenység maga is örömforrás, de fontos, hogy a produktumot majd be is mutathassák.

A tábori napokat kezdjük és zárjuk beszélgetős együttléttel. A nap elején értékelhetjük az előző napot. Megbeszélhetjük, kinek mi tetszett a legjobban, milyen élmények érték őket. A lényeg, hogy mindenki megszólaljon, elmondja pozitív és esetleges negatív élményeit.

Valamilyen formában értékeljük a gyerekek „plusz” teljesítményeit. Segítettek az előkészítésnél, elpakolásban, takarításban, könyvajánlóval készültek? Kapjanak érte gyűjthető fabatkát, pikulát, vagy vezethetünk egy faliújságot, ahol a napi jócselekedeteket tartjuk számon.

Nagytálya

„Elrepült az egy hét, de állíthatom, igazi csapattá kovácsolódtunk össze. Voltak, akik nem ismerték egymást, mégis napról napra alakultak barátságok – együtt küzdöttek az adott csapat győzelméért. A túrát együtt tettük meg, a meredekebb szakaszokon kézen fogva vagy akár – a kisebbeket – háton, ölben átcipelve.”

Apc, Pápai Andrea

Boconád

Bátor, kitérő...
De vajon
túléli-e?

Lamaméra

Aldebrő

7. Időtartamok meghatározása, napi programok megtervezése

A napközis táborok esetében öt napos időintervallumban gondolkodunk, és jellemzően reggel 8.00 és délután 16.00 óra között zajlanak a programok. Természetesen ettől a helyi igényeknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten el lehet térni.

Mivel könyvtári táborokról beszélünk fontos, hogy minden nap jelenjenek meg a könyvekkel, olvasmányokkal, olvasással kapcsolatos programok táborunkban, mindez természetesen játékos formában.

Miután kitaláltunk egy konkrét tematikát (az előzetes programfelmérés segítségünkre lehetett) ki lehet dolgozni egy részletesebb napi forgatókönyvet.

Tapasztalataink szerint érdemes több programmal/játékelemmel készülni, hiszen minden tábor egy kicsit a folyamatos rögtönzésről is szól. Bármikor bármi változhat, és bizony nekünk pillanatokon belül kell a változást menedzselni.

Milyen tematikát válasszunk?

Mindenképp olyat, amivel abszolút tudtok azonosulni, hiszen ti fogjátok ezt a tábort végig kísérni. Amennyiben imárod a természetet, és mindened a természetjárás, akkor menjetek a szabadba, túrázzatok, meséljétek az erdei tisztáson, gyűjtsetek növényeket, készítsétek növénymandalát. A mese szerelmesei a mesék köré építhetik fel a tábort. Hétpróba, hamubasült pogácsa sütése, jelmezkészítés, dobozvár építés, rengeteg mesélés, mesekönyv írás, papírmerítés, kincskereső játékok színesíthetik a hetet.

A különböző korosztályoknak életkoruknak megfelelően készüljünk a tevékenységekkel, hogy senki se unatkozzon, és mindenki aktív résztvevőként tudjon jelen lenni.

8. Napirend összeállítása

A táborban résztvevőknek és nekünk is fontos, hogy legyen íve a napnak. Kezdődjön el, és legyen vége. Találjunk ki rituálét, amivel elkezdhetjük, és lezárhatjuk a napokat. Jelöljünk ki egy időszakot, ami az érkezését, a kötetlen játékot, valamint a reggelit. Miután mindenki megérkezik, tarthatunk egy napindító kört, amiben részt vesz mindenki.

Ebben a napindítóban értékelhetjük az előző napot. Kinek mi tetszett a legjobban, milyen alkotások készültek el. A lényeg, hogy mindenki megszólaljon, elmondja pozitív és esetleges negatív élményeit. Tarthatunk ilyenkor könyvajánlókat is. Néhány mondatban kedvenc meséjüket, történetüket oszthatják meg a gyerekek a többiekkel. Kereshetünk egy rövid történetet, amit sorban olvasnak fel. Ezekért az aktív közreműködésért a nap végén járhat a napi fabatka vagy egyéb jutalom. Ezután jöhet a közös reggeli, utána pedig a délelőtti foglalkozás. Ebéd után húzzuk be a függönyöket, heverdjünk el matracokon, szőnyegen, babzsákon. Lehet mesét olvasni, akár magunkban, hangosan, vagy elindíthatunk egy könyvtármozi vetítést is.

Szilvásvárad

Gyöngyöstarján

Heréd

Bekölce

A délután már legyen szabadabb a program, kézműves foglalkozások, játszótér, hagyjuk a gyerekeket önállóan játszani. Tapasztalat, hogy a délutáni kötöttebb foglalkozásokon már nem annyira aktívak, ráadásul a hét vége felé, ők is kezdenek elfáradni,

nem csak mi. A napi program vége felé vonjuk be őket a pakolásba, takarításba, természetesen a motiváló fabatkákért cserébe. Mielőtt elindulnak a gyerekek, hívjuk össze őket egy napi záró körre, ahol a napi eseményeket beszélhetjük meg közösen.

9. A tábor meghirdetése

A tábor megvalósítása előtt kb. 4 héttel érdemes meghirdetni a programot. Az iskolai idő utolsó hetében mindenképp küldjük el a felhívást az iskolákba, hogy minél több gyerkőc-höz, szülőhöz jusson el a tábor híre.

Hol tudunk még hirdetni?

Faliújságokon, plakátokon, készíthetünk szóróanyagokat a postaládákba, hirdethetjük a falu TV-ben, a település Facebook-oldalán.

Mi szerepeljen a plakáton?

A plakáton csak a legfontosabb információk szerepeljenek. Mikor, hol lesz a tábor, a tábor címe, milyen korosztálynak szól a tábor, elérhetőségek, az esetleges részvételi díj mértéke. A részletes program elég lesz, ha már csak a táborra jelentkezőkhöz jut el. A jelentkezés után mindenképp csináljatok egy zárt fa-

cebook-csoportot, ahol a napi friss infókat, fotókat tudjátok megosztani a gyerekek családjával.

Készítsetek jelentkezési lapot, amit a jelentkező gyermek szülei vel kell majd kitöltetni.

A tábor kezdete előtt mindenképp:

- Írjátok össze a létfontosságú telefonszámokat (szülők, házi orvos, védőnő, mentő, tűzoltó)!

- Készítsetek házirendet, amit a hét elején beszéljete meg a táborlakókkal!

- Készítsetek megfelelően elő a helyszínt (alapos takarítás, takarító, fertőtlenítő szerek beszerzése)!

- A forgatókönyv alapján állítsatok össze részletes eszköz- és kelléklistát, vásároljatok be a foglalkozásokhoz!

- A foglalkozásokhoz minden szükséges eszközt készítsetek elő! (Melyik nap mit szeretnének használni, megvan-e minden?)

Szilvásvárad

Demjén

Tarnaméra

Heréd

Visznek

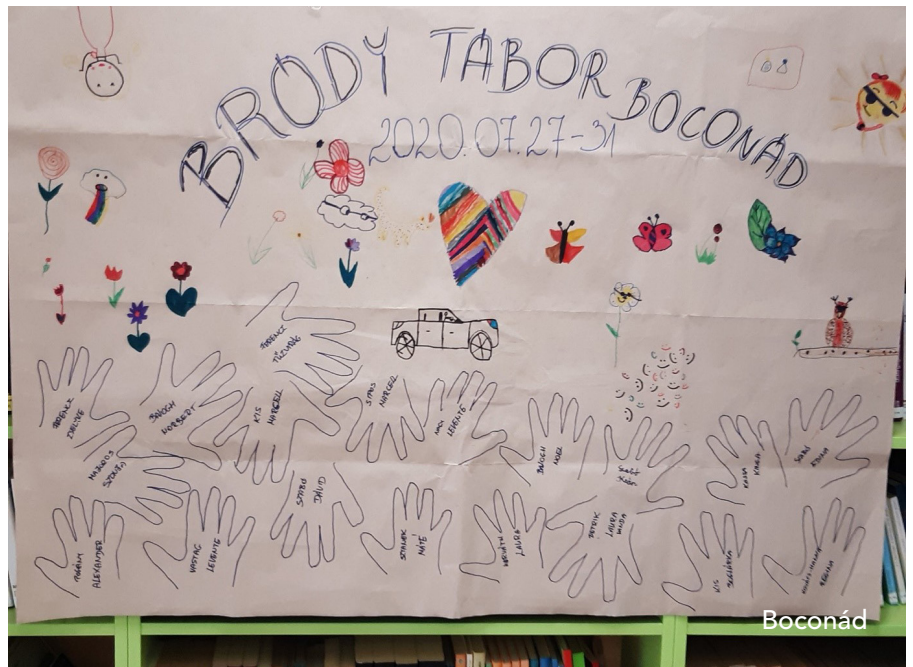
A költségvetés összeállításánál először azokat kell alaposan átgondolni, hogy honnan számíthatunk támogatásra, mennyi pénzből tudunk gazdálkodni, kinek/kiknek a pénzbeli, vagy egyéb támogatására számíthatunk a tábor során. Vegyük fel a kapcsolatot, a megyei könyvtárral, helyi önkormányzattal, közoktatási intézményekkel, helyi vállalkozókkal, civil szervezetekkel, helyi kézművesekkel, gazdálkodókkal, szülőkkel.

A tervezett kiadások tükrében lehet gondolkodni a részvételi díj összegén. Amennyiben elegendő bevételünk lesz, úgy egy jelképes részvételi díj beszedése is elegendő lesz, de ha nem, úgy annyi pénzt szedjük be, amennyiből képesek leszünk egy öt napos tábort kigazdálkodni.

A legalapvetőbb kiadások

ÉTKEZÉS: Az egyik legmagasabb költséggel bíró tétel a tábor folyamán. Minden esetben járjunk el nagyon körültekintően, hogy hol és kivel érdemes az étkezést lebonyolítani. A mennyiségre és minőségre is figyeljünk oda. Legtöbbször a helyi óvoda, szociális otthon konyháján is nagyszerűen főznek, és eddig általában ez a megoldás bizonyult a legköltséghatékonyabbnak, valamint velük lehetett megoldani a napi háromszori étkezést.

PROGRAMOK/ELŐADÓK KÖLTSÉGEI: Tájékozódjunk, hogy a tábor jellegéhez, milyen előadókat szeretnénk meghívni, a költségvetés mit enged meg nekünk. Nézzük alaposan át a megyei könyvtár programajánlóját, hogy mit tudunk ezekből beilleszteni a táborunkba - hisz

ezeknek a programoknak számunkra nincs anyagi vonzata.

UTAZÁS: A tábor programjában szerepelhet busszal történő utazás, kirándulás. Úgy kalkuláljunk, hogy a megyei könyvtár csak a bérelt busz költségeit tudja elszámolni, a távolsági buszon, vonaton való közlekedésnek a költségeit nem.

Az tábor tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy nagyon sokan szerveztek a közvetlen környéken gyalogos vagy bicikli-, illetve vízitúrákat, amelyek esetleg sokkal kalandosabbak is voltak, mint egy-egy távolabbi célpontú kirándulás. Végre van idő felfedezni környezetünk rejtett kincseit, és ha még egy kis kalandos játékkal fűszerezzük kirándulásainkat, garantált a siker!

„A tábor folyamán készítettünk közösen a gyermekekkel egy a »Bródy tábor Boconád« feliratú plakátot, melyen minden résztvevőnek a kézlényomata szerepelt, valamint különböző rajzok díszítették. A hét folyamán elkészült a tábor csatakiáltása is, mely így hangzik:

*Bródy tábor mi vagyunk,
Könyvtár a mi otthonunk.
Reggel, este mulatunk,
Közben könyvet olvasunk.”*

Boconád, Kranciczki Éva

Bármilyen furcsán hangzik, de a tábor lezárása és az utómunkálatok legalább annyira fontosak, mint az előkészítés. Ahogyan az első találkozáskor ismerkednek a tábor lakói, a tábor lezárásakor el kell búcsúzni, és emlékeztetessé kell tenni ezt a búcsút.

Már a hét elején, sőt a tábor előtt el kell terveznünk, hogyan is szeretnénk a táborot bezárni. Táborúttal, koncerttel, táncházal, Ki Mit Tud? vetélkedővel, egy meseelőadás megtartásával, kiállítás megrendezésével stb. A záró eseményre egész héten lehet már készülni, minden nap szánjunk erre egy kis időt. Az eseményt akár nyilvánossá is tehetjük, meghívhatjuk a családtagokat, a település lakóit. Legyen különleges maradandó élmény ez az esemény, hiszen ez lesz tábori hetünk megkoronázása!

Miután utolsó, záró eseményünk is véget ér, és hazatérnek a kis táborozóink, a mi munkánk még mindig nem zárul le. A következő hét elején tartunk egy táborzáró értekezletet szervező társainkkal, értékeljük közösen a hetet. Mindenképp készítsünk írásos feljegyzést magunknak, hogy ne felejtjük el tapasztalatainkat. Jegyezzük fel, hogy min szeretnénk legközelebb változtatni, milyen jó ötleteket vigyünk tovább stb.

Nézzük át a költségvetést, vessük össze a tervezett költségeket és a végleges kiadásokat. A szöveges beszámolón túl készítsünk részletes fotódokumentációt. Figyeljünk oda, hogy segítőkink közül valaki mindig fotózzon. Legyen minden tevékenység dokumentálva, és amennyiben létrehoztunk FB-csoportot a táborlakók családjainak részére, minden nap töltsünk fel friss képeket az napi kalandjainkról!

Egy jól sikerült tábor esetében azonban nem kell elválnunk a gyerekektől, hiszen az egyik célja táborainknak, hogy ne csak egyszerűen a beiratkozott olvasók létszámát növeljük, hanem folyamatosan visszatérő vendégek legyenek a gyerekek könyvtárainkban. Amennyiben sikerült „megfognunk” őket, a tábor után rendszeresen tudunk könyvtári és egyéb foglalkozásokat, szakköröket szervezni számukra.

A gyerekek örömmel fogni jönni, hiszen újra találkozhatnak a tábori csapattal, az ismerős és kedves közeggel, ami történetesen a könyvtár.

Ezután pedig következhet az egész éves agyalás, ötletelés, hogy a következő évben még izgalmasabb, érdekesebb, és egyedibb táborot szervezzünk!

„Amit a tábor legfőbb értékének tartok, hogy összehozta ezeket a gyerekeket és úgy látom, hogy a könyvtár és annak programjai továbbra is lehetőséget biztosítanak nekik, hogy kötetlenül találkozhassanak és bandázhassanak együtt.

Bevontuk a falu lakosságát is, egy idős bácsi készített a gyerekeknek fakardokat a kastélyos játékhöz és ő csinálta meg a táblát, amit aztán táblafestéssel lefestettünk.

Összességében nagyon köszönjük ezt a lehetőséget, egy olyan irányt indított el a településen, amit remélhetőleg tovább viszünk.”

**Tarnaszentmária,
Török-Barócsi Anikó**

„Pénteken Tordasra kirándultunk. Az utazás elég hosszadalmas volt, de a gyermekek nagyon izgatottak voltak és várták, hogy odaérjünk! ... Nagyon elfáradtak, de remekül szórakoztunk, még nekem is élmény volt az utazás, ráadásul kiderült, hogy a buszsofőrünk lelkes olvasó, és szívesen ellátogatna a nagyrédei könyvtárba is! Olyan sikeres volt, hogy már jövőre is tervezzük a hasonló jellegű tábor!”

Nagyréde, Kovácsné Erki Dalma

Minden jó tábor alapja a különféle játékok felvonultatása. Az egész tábor tulajdonképp játékok láncolata, nekünk csak jól kell őket rendszerezni. Az alábbiakban a ti ötleteitekből is merítettünk, de bátran mondhatjuk, hogy a játéklehetőségek száma végtelen, a felsorolást ötletadóknak szánjuk.

Játsszunk mindig!

A LEGO olyan Jolly Joker játék, amihez a nap folyamán bármikor, bárki, bármennyi időre le tud ülni. A könyvtári legózásnak a Hevestékában már évekre visszamenő hagyománya van, és a legjobb az egészben, hogy a kollekció folyamatosan bővíthető és bármikor bevezethető. Az ostromiak szerint például a hercegnős LEGO-készlet a tuti, úgyhogy bátorítunk mindenkit ennek beszerzésére.

Mindig szem előtt lehetnek a ceruzák, filctollak, színezők, hogy annak is legyen alternatív lehetőség az időtöltésre, aki elfáradt. Nagy szemű gyöngyöket is lehet folyamatosan az asztalon tartani a hozzá tartozó memóriadróttokkal, hiszen ezek használatához sem kell segítség, viszont hasznosan lehet eltölteni velük az időt.

Társas, és kártyajátékok is legyenek mindig készletben. Szieszta időben, két program között a gyerekek szívesen leülnek kártyázni, malmozni, társasozni.

1. Kommunikációs, asszociációs játékok

A tábor elején érdemes néhány ismerkedős játékkal készülni, hogy kicsit összerázzuk a csapatot, illetve, hogy akik még nem ismerik egymást, összeismerkedhessenek. A tábor további napjain is lehet hasonló jellegű játékkal indítani a napot.

Névsorrendbe rendeződés

A játékvezető utasítást ad, hogy keresztnév szerint ábécé sorrendbe kell rendeződni minél előbb. Jó kommunikációs játék, mert mindenki kérdegeti a másik nevét (ha még nem ismerik egymást). Esetleg egy önként jelentkező végigsorolhatja a gyerekek nevét (itt kiderül, ha valaki rossz helyre állt). Más szempontok szerint is lehet játszani: pl. a születésnapok sorrendje szerint.

Nagyréde

Alliteráló név

A körben ülők elmondják egymás után sorban a keresztnévüket, vagy azt a megszólítási formát, amelyet megszoktak, szeretnek. Az első kör után – hogy ismételjük a neveket – mindenki hozzátesz egy képzeletbeli foglalkozást, ami a névvel azonos betűvel kezdődik. Ha jól ment, a harmadik körben még egy képzeletbeli települést is hozzátehetünk, szintén olyat, ami a névvel alliterál. Például: „Margit vagyok, marokszedő, Makóról jöttem.”

Úgy is lehet a bemutatkozást megoldani, hogy a nevének elmondása után mindenki elmond még egy jellemző dolgot saját magáról, olyan megfogalmazásban, ami a névvel alliterál. Például: „Judith vagyok, a jókedvű. Ágotának hívnak, aki álmos.”

Névjáték labdával

A játékvezető indítja el a labdát, méghozzá úgy, hogy felhívja a nevek ismétlésének, megtanulásának fontosságára a figyelmet. Annak a nevének mondja, akinek dobni fogja a labdát, de a labda eldobása előtt felveszi a szemkontaktust, ezzel mindjárt felhívhatja a figyelmet arra, hogy dobás előtt a szemkontaktus

felvételével és a név kimondásával hozzuk „készenlétbe” a labdát kapó csoporttársat. Több kört is lehet játszani, ha jól megy, de ekkor már lehet gyorsítani is a dobálás ütemét.

Képek

A játékvezető képeslapokat, kivágott fotókat, vagy különböző ábrákat tesz középre és megkéri a csoport tagjait, hogy válasszanak belőlük és választásukat indokolják meg. Miért azt a képet választották, mi szólította meg őket. Sorban mindenki bemutatja a képet és elmondja, hogy miért húzta azt.

Ajándékozás (kedvenctárgy-kavalkád)

Nagy kosárban tárgyakat teszünk ki, minél több hasznos mindennapi tárgyat, pl. zoknit, szemüveget, poharat, ceruzát stb. Minden résztvevő választ egy tárgyat, majd összeviszja mászkálva a teremben odalép egy társához és átadja: „Ez a kedvenc bögrém.” A társ továbbadja ezzel a szöveggel: „Ez Lili kedvenc bögréje.” Legalább 5-6-szor cseréljünk tárgyat! Ezután álljunk újra körbe, és próbáljuk megállapítani, kinél kinek a tárgya van!

Névtanulás, memóriajáték

Körben ülnek a résztvevők. A vezetőől jobbra ülő bemutatkozik (teljes névvel). A szomszédja megismétli az előző nevet, majd a sajátját mondja. A mellette ülő így már a sajátjával együtt három nevet mond, a következő négyet és így tovább. A vezető marad utolsónak, neki kell a legtöbb nevet memorizálnia.

2. Mozgásos játékok

A reggelit követően, akár a könyvtárban, akár már kint a szabadban is lehet játszani az alábbi játékokat. A gyerekek szeretnek mozgolódní, játszunk felváltva olyan játékokat, ahol csak üldögélünk, utána pedig ahol kötetlenül lehet mozgolódní.

Kacsintós gyilkos

A játék kezdetén a résztvevők körbe állnak és behunyják a szemüket. A játékvezető körbemegy és megérinti egy résztvevő vállát - ő lesz a „kacsintós gyilkos”. Ezután beindítjuk a zenét. A játékosok a zenére mozogva járnak-kelnek a teremben. Közben egymás tekintetét figyelik. A „gyilkos” rákacsint arra a játékosra, akit ki akar ejteni a játékból. Akire rákacsint, az folytatja a sétát, magában elszámol ötig, majd hangosan megszólal: „Kiestem”. Ezután természetesen nem árulhatja el, ki a „kacsintós gyilkos”. Akinek van gyanúsítottja, felteszi a kezét és rámutat az illetőre. Ha rosszul tippelt, kiesik. Megy tovább a játék.

Adj hozzá egy mozdulatot!

Körben állunk. A játék vezetője kezd egy egyszerű mozdulattal, például megérinti az orrát. A mellette álló játékos megismétli ezt a mozdulatot, majd hozzátesz egy másikat. Tehát ő is megérinti az orrát, majd megvakarja a fejét. A harmadik megismétli az első két mozdulatot, ő is hozzátesz egyet és így tovább az összes játékosnál.

A család mániája

Kiküldünk valakit. A bent maradók a család, akinek van egy közös „tikkje”. Lehet ez egy jellegzetes mozdulat,

Bátor

Egerfarmos

mimika, gesztus, szó (köhögés, hajsimítás, lábkeresztelés stb.). Amikor ebben megállapodtunk, visszatér az, aki kiment előzőleg és kérdezgetni kezdi a családot. A válaszadásakor kötelező használni a megbeszélte mániát, a feladat ennek kitalálása.

Hideg, meleg

Egy gyereket kiküldünk, majd elrejtünk egy tárgyat. A bejövő játékost „hideg!” „meleg!” „langyos!” stb. utasításokkal segítjük, hogy megtalálja az elrejtett tárgyak.

Fusson az, akinek...!

A gyerekek körben ülnek, egy valaki áll középen, ő mondja a vezény-

szavakat: „Fusson az, akinek barna haja van! Fusson az, aki szereti a palacsintát! Fusson az akinek két füle van!”

Ilyenkor mindenkinek, akinek barna haja van, föl kell kelnie a székből, és helyet cserélnie valakivel.

Ki van a hátamon?

Minden játékos hátára egy papírost ragasztunk, amelyen egy híres ember neve szerepel. A feladat kitalálni, hogy „ki van a hátamon”, úgy, hogy minden társunknak 3-3 barkochba-kérdést tehetünk fel az illetővel kapcsolatban. Aki kitalálta, jelentkezik a játékvezetőnél, és kap egy újabb nevet, amíg az előkészített cetlik el nem fogynak.

Őrangyaljáték

Kis cetlikre felírjuk a résztvevők nevét és egy kalapból kisorsoljuk, ki kinek az őrangyala lesz az adott napon. A védencek nevét titokban tartjuk. Az őrangyal úgy védi társát, ahogy jónak látja. A program végén Pókháló játékkal beszéljük meg, ki érzett védelmet, és ki mire tippel, mint őrangyalára.

3. Játék a szabadban

Aszfaltrajzverseny

Alakítsanak kis csapatokat a résztvevők, adjunk meg egy témát, és akár egész délelőtt, vagy délután lehet dolgozni rajta. Megbeszélhetnek egy mesét is a táborlakók. Minden fontos mozzanatot megjelenítenek, a nap végén pedig közösen elmondjuk a történetet.

Bunker-, várépítés

Amennyiben a tábor elején családokat, csapatokat, törzseket alapítottunk, elkészíthetjük törzshelyünket. Építhetjük gallyakból, ágakból, lepedőből, vagy összegyűjtött kartonból. Ezt a héten folyamatosan lehet díszíteni, toldozni, foltozni, dekorálni, festeni, ragasztani rá.

Pacsálás, vízi játékok

Sorverseny feladatok

- A csapat tagjai megfogják egymás kezét és az első csapattag szabad kezére ráteszünk egy hulahopp karikát. A karikát úgy kell végigadni a soron, hogy közben nem engedik el a csapattagok egymás kezét.
- A csapattagok beállnak egymás mögé, az első ember egy labdát fog a kezében. Jobbra fordulva a mögötte lévőknek adja a labdát és így jut el az utolsó emberig. A leghátul álló ember a sor bal oldalán juttatja vissza a labdát.
- A csapattagok egymás mögött állnak terpeszállásban. Az első ember kezében a labda, és a feje fölött a mögötte állóknak adja a labdát. A hátul álló ember pedig a lába alatt indítja vissza a labdát.
- A csapattagok megfogják egymás vállát, és úgy kell körbefutniuk a bóját, hogy nem szakadnak el.

- Egy labdát rugdosva kell a bóját megkerülnie minden csapattagnak.

- Egy pohár vízzel a bója megkerülése. A cél, hogy minél kevesebb lötyögjön ki.

- Műanyag pohárba egy kisméretű műanyag labdát teszünk. Ezzel a kézben kell minél gyorsabban megkerülni a labdát.

- Itt is hasonló a feladat, mint az előzőben, csak itt pohár helyett egy frizbire tesszük a labdát.

- Valószínűleg az egyik legnehezebb játék, amit csináltunk a sorversenyek alatt. A csapatoknak kisujjhosszúság szerint kell növekvő sorba állnia, de mindezt úgy kell intézniük, hogy közben nem szólalhatnak meg.

- A következő játéknál újságpapírokra lesz szükségünk. Itt az a feladat, hogy egyre kisebbre hajtott papírokra kell minél több embernek felállnia.

- Mindegyik csapat kap két papírlapot. Úgy kell eljutni a bójáig és

vissza, hogy közben csak a lapokra szabad lépkedni, tehát folyamatosan maguk előtt kell építeniük az utat.

- Az első gyerek egy kislabdával a kezében elfut a pálya végéig, és ott egy karikába beleteszi, majd visszafut a többiekhez. A következő a karikához fut, a karikából kiveszi a kislabdát, majd visszafut, és a következőnek átadja.

- A bójáig fél lábon ugrálva kell eljutni, de visszafele már szabad futni.

4. Kézműves, alkotó és népi játékok

A tábori program mindennapjait a kézműves foglalkozások színesítik. Végre van idő olyan technikák elsajátítására, amire év közben nincs idő, illetve helyigényesek vagy szabad tér kell hozzájuk. Ez mind a rendelkezésünkre áll a táborban.

Batikolás

Ennek az ősi technikának ezer változata van, érdemes több technikát is kipróbálni. Mindenképp a szabadban kísérletezzünk vele. Amennyiben egyenpólót szeretnénk, az első nap a gyerekek már meg is batikolhatják saját tábori pólójukat, kötevényüket, köpenyüket.

Ezenkívül gondolkozhatunk még a következők bármelyikében: agyagozás, gyöngyfűzés, gyöngyszövés, fonás, gyertyamártás, papírmerítés, csillámtetkő-készítés, arcfestés, növénybatik, növényszövés, kavicsfestés, növény-, szírom- és termésmandala-készítés, apróságok varrása, csuhéfigurák készítése, közös kép festése, kemencében sütés (mézeskalács díszítéssel), gipszöntés, gipszfestés, dekupázstecnika.

lvád

Tarnaméra

Maklár

Egerszólát

Szilvásvárad

5. Négylábúak a táborokban

Pár évvel ezelőtt talán el se tudtuk képzelni, hogy kutyák vesznek részt a könyvtári foglalkozásokon, de ahogy egyre több sikeres foglalkozáson vagyunk túl, úgy látjuk, hogy négylábú barátainknak helyük van a könyvtárban.

Zsidai Sári vadgazdamérnök, a Csipke erdei iskola megálmodója Csipke kutyájával járja a könyvtára-

kat is, ahol a felelős kutyatartásról, vadakról, erdei élőlényekről tart interaktív előadást, természetesen Csipke kutyussal együtt.

A Kutyaköztsaság-Munkakutya Egyesület kutyáival együtt olvasunk, mesélünk egymásnak vagy éppen a kutyának. A kutya-ember kapcsolatban rejlő energizáló, figyelemélénkítő hatás miatt nagyon jól működik a segítőkutya olvasásfejlesztő program is, ami nálunk ugyan még ritka-

ság, de az amerikai könyvtárakban már 20 éves múltra tekint vissza.

6. Könyvtárhoz, könyvekhez kapcsolódó kézműves technikák

- Papírmerítés
- Notesz készítés
- Könyvjelző készítés
- Könyvszobrászat kezdőknek
- Iniciáléfestés

Egerszólát

Tarnaméra

Egerszólát

Maklár

„Nem lehet olyan életünk, hogy ne legyen napi fél óránk olvasni. Ha olyan az életünk, akkor nem érdemes élni. Ennyinek kell lenni.”

Dragomán György szavai jutottak eszembe a könyvtáras tábor szervezésekor, mert arra törekedtünk, hogy minden egyes napon szerepet kapjanak a könyvek és az olvasás a játék és a szórakozás mellett.

[...]

Összességében remek hangulatú, tartalmas, vidám könyves napokat tudhatunk magunk mögött, amit a gyerekek és szülei pozitív visszajelzései is megerősítettek. A részt vevő gyerekekben az olvasás szeretetének magocskáját elhintettük és reményeink szerint a mindennapjaik részét fogja képezni az olvasás.”

Kisnána, Krizsóné Kakuk Éva

A tábort szervező települések mindegyike kreatív, egyedi ötleteket felvonultató forgatókönyvekkel, programsorozatokkal rukkolt elő 2020 nyarán. Azért osztjuk meg mégis az aldebrői könyvtár heti programsorozatának beszámolóját veletek, mivel ők a tábor egészét a könyvek és mesék köré álmodták meg.

Hétfő: A magyar népmesék világa - *Az égig érő fa*

Kedd: Az *Ezeregyéjszaka* meséi - *Seherezádé meséje, Ali baba és a negyven rabló*

Szerda: Európa meséi - *Hamupipőke* (Füzesi Zsuzsa által illusztrált, klasszikus feldolgozás)

Csütörtök: Klasszikus mesék - *Ahol a vadak várnak*

Péntek: A Mátra meséi - *Öreg néne őzikéje*

A tábori napokat - a közös reggeli után - meseolvasással indítottuk. Ehhez mindennap készítettünk egy rövid prezentációt az adott műfajhoz, témakörhöz kapcsolódóan. Az volt a célunk, hogy egy kis játékos, mégis informatív betekintést adjunk a mesék világába, kiemeljük az adott műfaj sajátosságait - vagyis olyan tudást közvetítsünk, amelynek irodalomórán még hasznát vehetik. A délután folyamán egyébként kvíz formájában ismét feldolgoztuk ezeket az „elméleti” részeket.

A meseolvasásoknak mindig nagyon nagy sikere volt. Kiemelnénk azonban *Az Ezeregyéjszaka* meséit. Habár kissé félve nyúltunk ezekhez a mesékhez, *Seherezádé* különleges varázsa teljesen a bűvkörébe vonta a gyerekeket. A hangulatot meseolvasás közben egy keleties képi világú videóval támogattuk meg, ami nagyon tetszett nekik.

Egy kis ízelítő a programokból: ezen a napon varázslatos lámpást készítettünk a gyerekekkel, fűszerkóstoló vetélkedőn ismerkedtünk meg a keleti világ ízes-illatos különlegességeivel, a lányok pedig hastáncfoglalkozáson vehettek részt.

Szerdán a klasszikus Grimm-mesékkel ismerkedtünk meg. Közös olvastuk az eredeti *Hamupipőke*-történetet. Ezt csak azért emeljük ki, mert a Disney-féle, könnyebben emészthető, cukormázos feldolgozás szélesebb körben ismert, ez a verzió azonban meglepte a gyerekeket. Sokáig téma volt közöttük, néma csendben hallgatták végig az egész történetet.

A másik személyes kedvencünk az *Ahol a vadak várnak* című klasszikus

mese, amely remek beszélgetési alapot biztosított a stressz/düh/harag kezeléséről szóló foglalkozáshoz. Mivel egy nagyon rövidke kis meséről van szó, alaposan átrágtuk magunkat minden részletén, minden képen és mozzanaton - felidézve ezáltal személyes élményeket, tapasztalatokat. Megoldási alternatívákat is kerestünk közösen, megbeszéltük, milyen eszközök vannak a kezünkben. Ezen a délutánon relaxáló levendula párnákat készítettünk. Tervben volt még egy jogafoglalkozás is, de ezt az oktató egyéb elfoglaltsága miatt nem tudtuk megszervezni. Mindenesetre nagyon hasznosnak találjuk ezt a könyvet - méltán szokták a világ legnépszerűbb gyerekkönyveként emlegetni, és biztos vagyok benne, hogy a jövőben még fogunk hozzá foglalkozást szervezni, ha majd sikerül, stresszlevezető joggyakorlatokkal.

Az utolsó tábori napunkhoz kapcsolódóan csak néhány gondolatot szeretnénk leírni. Pénteken közös túrára indultunk az aldebrői szőlőhegyre, a Magyalosra. Útközben találtunk egy nagyon szuper helyet, ahol piknikeztünk egyet a gyerekekkel. A dombtetőn voltunk, messze mindentől és mindenkitől, erdővel körülvéve, csodás kilátással a Mátrára. Ezen a helyen olvastuk el utolsó közös mesénket, az *Öreg néne őzikéjét*, és úgy gondoljuk, hogy ott és akkor, az erdőillatban és napsütésben nagyon-nagyon külön-

legesnek hatott ez a közismert és kedvelt kis mese.

Végül ejtenénk pár szót a legnépszerűbb programunkról, a kincskeresésről: igyekeztük a tábor során a helyi látnivalókat felkeresni. Egyrészt nem akartunk ebben a bizonytalan időszakban messzire menni, másrészt nagyon sok környékbéli diák tanul az aldebrői iskolában, akik nem ismerik a mi kis falusi látnivalóinkat. Aki pedig ismeri, annak szeretnénk volna kicsit máshogy láttatni. Ebben Pásztor Krisztina hittantanár volt a segítségünkre. Az ő ötlete volt a kincskeresés is.

A gyerekek kaptak egy térképet, amelyen a templom körül különböző helyeket számokkal jelölt meg. Ezek a helyek voltak kincsesládákba (otthon talált érdekes dobozokba, ékszertartókba) elrejtve a kincsek, a csapatoknak ezeket kellett megkeresnie, és természetesen az nyert, aki a legkorábban végig ért az állomásokon. A gyerekek hihetetlenül élvezték a dolgot - a kincskereséses játékoknak mindig sikere van.

Emellett azonban indirekt módon megismertettük őket a templom részeivel, felhívtuk a figyelmüket a körülöttük lévő műalkotásokra, képekre, szobrokra, és úgy járhattak be egy nekik akár már ismerős helyet, mint azelőtt soha még.

Gál Zsuzsanna – Pásztor Szilvia
Aldebrő

